

NACIONALINĖ TEISMŲ ADMINISTRACIJA

Biudžetinė įstaiga, L. Sapiegos g. 15, LT-10312 Vilnius, tel. (8 5) 268 5186, el. p. info@teismai.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188724424

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai
TAIS
El. p. svajune.gaidamaviciene@socmin.lt

2022-06- Nr. 4R-
I 2022-06-21 pranešimą

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO NR. 22-9538

Nacionalinė teismų administracija (toliau – Administracija) 2022 m. birželio 21 d. iš Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) gavo pranešimą apie teikiamą suderinimui Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo narės Rimantės Šalaševičiūtės 2022 m. balandžio 12 d. pasiūlymo dėl Lietuvos Respublikos teisėjų valstybinių pensijų įstatymo Nr. IX-1011 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-285(2) ir Lietuvos Respublikos Seimo narių Rimantės Šalaševičiūtės ir Lino Kukuraičio 2022 m. balandžio 20 d. pasiūlymo dėl Lietuvos Respublikos teisėjų valstybinių pensijų įstatymo Nr. IX-1011 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-285(3)“ projektą (toliau – Nutarimo projektas), kuriuo siūloma: 1) neteikti Lietuvos Respublikos Vyriausybės išvados dėl Lietuvos Respublikos Seimo narės Rimantės Šalaševičiūtės 2022 m. balandžio 12 d. pasiūlymo dėl Lietuvos Respublikos teisėjų valstybinių pensijų įstatymo Nr. IX-1011 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-285(2) (toliau – Pirmasis pasiūlymas); 2) nepritarti Seimo narių Rimantės Šalaševičiūtės ir Lino Kukuraičio 2022 m. balandžio 20 d. pasiūlymui dėl Lietuvos Respublikos teisėjų valstybinių pensijų įstatymo Nr. IX-1011 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-285(3) (toliau – Antrasis pasiūlymas).

Dėl Pirmojo pasiūlymo

Susipažinusi su Nutarimo projektu, Administracija pagal kompetenciją neturi pastabų ar pasiūlymų Nutarimo projekto 1 punktui, kuriame nurodoma neteikti išvados dėl Pirmojo pasiūlymo, atsižvelgus į tai, kad Seimo narė Rimantė Šalaševičiūtė 2022 m. balandžio 22 d. raštu Nr. RŠ-V-23 „Dėl pasiūlymo atsiėmimo“ jį atsiėmė.

Dėl Antrojo pasiūlymo

Antruoju pasiūlymu Seimo nariai siūlo pakeisti Teisėjų valstybinių pensijų įstatymo Nr. IX-1011 7 straipsnio 1 dalį numatant, kad asmenims, turintiems teisę gauti teisėjų valstybinę pensiją ir atitinkantiems Teisėjų valstybinių pensijų įstatymo 3 straipsnyje nustatytas sąlygas, teisėjų valstybinė pensija būtų apskaičiuojama iš teisėjo nurodytų paeiliui dirbtų 5 metų gauto darbo užmokesčio vidurkio, jeigu, skaičiuojant pensiją iš paskutinių 5 metų teisėjo darbo užmokesčio, ji yra mažesnė dėl aplinkybių, nepriklausančių nuo teisėjo valinių veiksmų.

Pažymime, kad dėl Nutarimo projekto 2.1 papunktyje nurodytų argumentų, kuriais siūloma nepritarti Antrajam pasiūlymui, kadangi nurodyta teisėjų valstybinės pensijos dydžio apskaičiavimo taisyklės išimties taikymo sąlyga „dėl aplinkybių, nepriklausančių nuo teisėjo valinių veiksmų“ yra teisiškai neapibrėžta ir yra vertinamojo pobūdžio, *Administracija palaiko Teisėjų tarybos 2022 m. gegužės 10 d. rašte Nr. 36P-60-(7.1.10. Mr) „Dėl Lietuvos Respublikos teisėjų valstybinių pensijų įstatymo Nr. IX-1011 7 straipsnio pakeitimo“ Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai bei Lietuvos Respublikos Seimo socialinių reikalų ir darbo komitetui išdėstytą nuomonę*

LIETUVOS
TEISMAI

ir pritaria nurodytame rašte papildomai pateiktiems pasiūlymams dėl teisinio reguliavimo tobulinimo.

Administracija nesutinka su Nutarimo projekto 2.2 papunktyje pateiktais argumentais, kurias siūloma nepritarti Antrajam pasiūlymui, kadangi Vyriausybė jau pradėjo vykdyti Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano veiksmą „sistemiškai peržiūrėti teisės aktus, reglamentuojančius valstybines pensijas, rentas, kompensacines išmokas“ ir iki 2023 m. II ketvirčio pateiks Seimui sisteminius siūlymus dėl valstybinių pensijų ir kitų iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto mokamų pensinio pobūdžio išmokų sistemos tobulinimo.

Šiame kontekste pažymėtina, kad teisėjo socialinės (materialinės) garantijos yra iš Konstitucijos kylančio teisėjo nepriklausomumo principo sudėtinė dalis ir *įstatymų leidėjas turi nustatyti tokią teisinį reguliavimą, kuris užtikrintų teisėjo ir teismų nepriklausomumą, inter alia teisėjo socialines (materialines) garantijas ne tik teisėjui einant pareigas, bet ir nutrūkus jo įgaliojims*; teisėjo socialinės (materialinės) garantijos nutrūkus jo įgaliojims turi būti realios, o ne vien nominalios (Konstitucinio teismo 2007 m. spalio 22 d. nutarimas, 2015 m. sausio 14 d. sprendimas).

Teisėjai, kaip viena iš valstybines pensijas gaunančių grupių, šiuo metu be pagrindo diskriminuojama, t. y. teisėjai dėl pablogėjusios sveikatos būklės ar susirgę nepagydoma ar kita ilgalaikė liga, kliudančia eiti teisėjo pareigas, neturi teisės aktuose nustatytų tokių socialinių garantijų, kokias turi kiti valstybinių pensijų gavėjai.

Administracija, suprasdama siekį užtikrinti nuoseklų valstybinių pensijų sistemos tobulinimą, kuris gali būti įgyvendintas kompleksiškai sprendžiant valstybinių pensijų sistemos problemas, pažymi, kad terminas pateikti sisteminius siūlymus dėl valstybinių pensijų gana ilgas (iki 2023 m. II ketvirčio, t. y. dar vieneri metai), todėl šiuo argumentu neturėtų būti remiamasi sprendžiant teisėjų, kurie dėl sveikatos būklės negali eiti pareigų, socialinių garantijų įtvirtinimo klausimus. Todėl prašome neatidėti šią diskriminacinę klaidą ištaisančių teisinio reguliavimo pokyčių neapibrėžtam laikui, o kaip įmanoma greičiau išspręsti klausimą dėl teisėjų, nebegalinčių eiti pareigų dėl sveikatos būklės, teisės į valstybinę pensiją įgyvendinimo. Primintina, jog tik dėl tokio teisinio reguliavimo pakeitimo būtinybės Lietuvos Respublikos Seime buvo sustabdyta Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo atleidimo procedūra.

Direktorė

Natalija Kaminskienė